

УДК 1(091):111+17.02

DASEIN ЛЮДИНИ В СИТУАЦІЇ МЕТАФІЗИЧНОГО ВИМІРУ ЦІННОСТЕЙ, МОРАЛІ, ЗЛА У ФІЛОСОФІЇ М. ГАЙДЕГГЕРА

Ганна Савонова

*Луганський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти,
кафедра управління освітою
вул. Гагаріна, 111, 93408, м. Северодонецьк, Україна*

У статті досліджується специфіка метафізичного виміру духовно-етичних категорій у філософії М. Гайдеггера через співвідношення питання буття, сущого, «тут-буття». Увага приділяється нігілістичним віянням християнства як руйнації сталості морального Бога та ієрархії цінностей. Зазначається, що вимірювання цінностей та проблема онтологічного занурення добра в систему божественного творіння у філософії християнства призводить до замикання ситуації вимірювання на сущому.

Ключові слова: Dasein, суще, буття, цінності, нігілізм, зло, моральний Бог.

Людське буття вимірюється в системі різних наук біологічним терміном існування, накопиченням вчинків, розвитком мислення, результатами творчої діяльності тощо. Але щоб вимірювати, варто знати чітку міру, правильно ставити мету процесу вимірювання, формувати питання міри, як би зазначив німецький філософ М. Гайдеггер. Коли постає питання вимірювання буття людини, то це питання не є первинним, з якого варто було б починати, воно відразу притягує за собою й питання істинності міри, й питання можливості вимірювати всіх однією мірою чи різними, і питання взагалі буття людини тут і зараз, чи там і потім, і питання сенсу різних наук та їх впливу на людський світогляд. У кожному питанні відразу з'являється щось протилежне тому, про що питається. І, можливо, це і є головна проблема сучасної філософії – винайти та дослідити цю суперечність.

Людське життя пов'язане із суперечностями мислення, адже через визначення існування однієї сутності приходиться розуміння існування її не сутності. Суперечність людського мислення ніби знаходиться в системі протилежностей: добро і зло, буття і ніщо, життя та смерть, сліпа віра та етичний нігілізм. Проте ці протилежності ніби «притушені» для швидкого мислення і виринають на поверхню тільки в моменти мислення про мислення чи мислення про буття. Людина живе в системі координат цінностей, моральних імперативів, буденних справ, біологічного існування. Все це має велике значення як для окремого індивідуума, так і для груп людей, суспільств, народів. Все це впливає на розвиток людства як такого. Проте якщо в системі вимірювання відбулися збої, то як це впливатиме на людське буття?

Німецький філософ М. Гайдеггер ставив фундаментальні питання щодо метафізичного вимірювання буття людини за межами налагодженого механізму мислення. Питання цінностей, моральних імперативів також були механізмами руху фундаментальної метафізики М. Гайдеггера, але їх не можна віднайти в кількох реченнях та абзацах його книг, вони не лежать на поверхні його філософської концепції, тож, щоб зрозуміти механізми мислення філософа щодо природи цінностей, добра, зла, варто крокувати по його шагах.

Філософія М. Гайдеггера сколихнула уми багатьох його сучасників, і навіть дискусії щодо його вкладу в розвиток філософії не вщухають і нині. Дослідженню філософії М. Гайдеггера присвячені дисертації, монографії, різні посібники, наукові статті. Тож, марна справа в контексті теми цієї статті проаналізувати всі роботи, що були присвячені

дослідженню філософії німецького мислителя. Ми можемо тільки констатувати, що питання ціннісного осмислення буття людини, сутність моральності, природа зла у філософії М. Гайдеггера досліджувалась О.Г. Дугіним, Д.Ю. Дорофєєвим, С.В. Возняком, А. Залужною, О. Івакін, О.Г. Черняковим, В.В. Бібіхіним, Т.В. Кушерець, С. Шевченко тощо. Цікавим є також дослідження Д.Ю. Снітко щодо проблеми діяльності та бездіяльності людини, Р. Сафранскі, який дослідив процес розвитку філософської концепції М. Гайдеггера від раннього до пізнього етапу, Г.Д. Ємельяненка щодо визначення теології та християнської моралі у філософії М. Гайдеггера. Проте в цих роботах поверхнево розглянута метафізика цінностей та моральних імперативів у бутті людини, а саме вони впливають на процес мислення та діяльність індивідуумів, на думку М. Гайдеггера.

Отже, мета статті – огляд метафізичного виміру цінностей, базових моральних імперативів у «тут-бутті» людині у філософії М. Гайдеггера. У зв'язку з чим основними завданнями дослідження будуть: 1) визначення базових понять філософії М. Гайдеггера; 2) виміри Dasein людини у співвідношенні з ціннісним облаштуванням сутності речей; 3) відмежування символічності добра і зла від християнської парадигми онтологічного та морального вимірювання; 4) аналіз зла в проекції Dasein людини.

У творі «Вступ до метафізики» німецький філософ формулює питання: «Чому є суще, а не ніщо?». Саме це питання він вважає «первинним з усіх питань, хоча й не в порядку часової послідовності» [4, с. 87]. Це питання, що відразу має два складники – суще та ніщо, опосередковано прив'язане до проблеми визначення буття та основи буття. «Бо якщо питання задане, то і залишається відкритим, чи є основа дійсно обґрунтування, що добуває основу (Gründung), першоосновою (Ur-grund), або ж основа відкидає підставу, є безосновна безодня (Ab-grund), або ж основа є ні тим, ні іншим, а тільки створює, можливо, необхідну видимість підстави, й тим самим є безосновність (Un-grund)» [4, с. 88]. Отже, доводиться визнавати за початок мислення хоча би факт існування сущого і насамперед визнати існування того сущого, що ставить питання щодо існування сущого, тобто визнати суще людини. Проте навіть якщо поглибити людину в узагальнене питання існування сущого, не відрізяти її від іншого сущого питання, це жодним разом не вплине на існування сущого, яке є основою самої себе, і її існування не може обмежитися через відсутність питання щодо нього. Але, як вважає М. Гайдеггер, якщо питання прозвучало, оформилося в потоці мислення сущого над сущим, то відбувся стрибок з основи, або суще, що поставило питання, отримало свою основу. Ця основа наштовхується на Dasein сущого, вихід за межі якого є метафізичною мірою вимірювання сущого.

Суще стає сенсом існування людини, яка чіпляється у власному Dasein за це суще. Філософ вважає, що людина постійно чіпляється за суще. Так побудовані всі науки, і немає різниці, відносимо ми їх до точних, чи до гуманітарних. Кожна наука шукає своє суще, щоб зробити його центром усього дослідження. Визначення того, що ж ставити в центр дослідження, залежатиме від самої людини. «Це особливе відношення до світу, яке націлене на суще як таке, у свою чергу підтримується й направляється певною, вільно обраною установкою людської екзистенції. У певному відношенні до сущого знаходяться і донаукова, і позанаукова діяльність або бездіяльність людини» [8, с. 25]. Отже, людина ставить у центрі своєї екзистенції те суще, яке вільно обрала відповідно до власного світоуявлення «тут-буття». Мірилом сущого стає Dasein окремої людини. Людина робить суще центром свого буття відповідно до певних переконань, що вже існують у бутті людини. Проблема в тому, що світоуявлення сучасного європейця формувалося під впливом християнства, яке мірилом усього визнавало Бога. Як усі дороги давнього світу вели до Риму, так усе мислення та вірування християнина

вело його до Бога, який визнавався безапеляційним авторитетом у питаннях моральності, точкою відліку існування всієї природи, буття людини та вимірювання буття людини поза межами «тут-існування».

М. Гайдеггер зазначає, що перші християни, які прагнули побудувати логічну конструкцію теології на доказовості існування Бога, використали філософію давніх греків на користь своєї науки, тож навіть ті філософи, які намагалися відмежовувати мислення від релігійних переконань християнства, продовжували традицію сприйняття давньогрецької філософії в руслі християнських спотворень. М. Гайдеггер робить рішучий крок у філософії, коли повністю пориває з усталеними формами мислення та повертається до пошуку істинного сенсу філософії давніх греків. В. Бібіхін вважає, що таким чином М. Гайдеггер залишив звичні орієнтири мислення сучасної людини, визначив мірою присутності час людини та світ, який у нього поміщається [1, с. 7]. Так, М. Гайдеггер значну увагу приділяє саме метафізиці давніх греків і взагалі вважає, що метафізика є основою будь-якого мислення та науки. Досить критично філософ відноситься до онтології. Цей термін, який активно впроваджується у філософію в XVII столітті, але, на думку М. Гайдеггера, далеко відстоїть від запитування щодо буття як такого, а не тільки сутності, не може бути використано стосовно головного або фундаментального питання філософії. «То, що самим характером питання, як з'ясується лише зараз, знаходиться на відстані цілого світу, не повинно носити теж ім'я» [4, с. 123]. Хоча варто зазначити, навіть за явної прихильності до метафізики, філософ не відмовляється повністю від використання терміну «онтологія», але для підкреслення широти цього поняття вводить до обороту словосполучення «фундаментальна онтологія».

Повернення до первісного виміру сущого в метафізиці Dasein давніми греками приводить до питання, що є буття. Термін «буття», хоча й досі розповсюджений у філософії, важко осмислений. М. Гайдеггер визначив три стереотипних підходи до розуміння буття: визнання буття найбільш суспільним поняттям, що призводить до необдуманого використання цього поняття без усвідомлення його суті; поняття буття є невизначеним, і тому не варто намагатися його визначити; буття є поняття, яке само собою розуміється, покладається в лінгвістичну конструкцію мови без акцентування на його визначеності. Усі три переконання, на думку філософа, дійсні, але через свою звичність розуміння призводять до протилежних кроків визначення буття. Буття охоплює людину настільки непомітно, що його існування визнається необхідним в екзистенції людини як кисень, але коли людина дихає цим киснем, вона не замислюється над ним, доки кисню не стає дуже мало або забагато, і його існування й необхідність вимальовуються сильніше. До цього моменту буття залишається непомітним, таким, що вічно зникає перед думкою про нього, але необхідною основою всього сущого. «Що ми всі вже живимо в якійсь буттєвій тьмі, і сенс буття, разом із тим оповитий тьмою, доводить принципіальну необхідність відновлення питання про сенс «буття» [3, с. 19]. Буття є головним питанням фундаментальної онтології, а не суще. Тобто ні Бог, ні якісь моральні переконання, ні весь світ не мають відношення до онтологічного вимірювання.

Причому буття настільки оповите темрявою, що на поверхню вириває тільки частина цього айсберга, і ця частина має відношення безпосередньо до екзистенції окремої людини, бо буття як таке, що є за межами мого буття та мого часу, неосяжне полотнище, що огортає всі суцї та Ніщо. Проте «буття у світі» має абсолютно обмежене та відмежоване значення [4, с. 196]. Цільність феномену «буття у світі», на думку мислителя, містить три компоненти розуміння: «буття у», що ставить питання щодо онтологічної конституції саме цього «у»; «у світі», і це вже змушує розв'язувати ідею «мирності», у тому числі

з онтологічної позиції; суще, яке поставляє питання «хто саме є», адже феномен «буття у світі» – це феномен конкретного сущого, навіть якщо воно відмежоване від феномена як щось поза мисленням.

Буття постійно поринає в темряву, його важко відокремити від Ніщо, хоча і варто визнавати, що воно не є Ніщо. «Адже все те, що ми називали, є, і тим не менш, тільки ми бажаємо схопити буття, кожен раз відбувається так, ніби запускаємо руки в пустоту. Буття, про яке ми тут питаємо, майже теж саме, що ніщо, хоча б ми кожному хвилину опиралися, оберігаючи себе від необхідності сказати, що все суще, як би не є» [4, с. 117–118]. Тобто буття, на думку Ф. Ніцше, є найбільший обман та химера. І це відкриття ставить питання щодо взагалі можливості буття в екзистенції людини, народу, культури. Питання щодо буття повинно кардинально змінити хід історії, віднайти новий сенс, переосмислити нині дійсні цінності. «Духовне падіння Землі зайшло так далеко, що народам загрожує втрата останньої духовної сили, яка б одна ще могла допомогти це падіння [що торкається долі «буття»] принаймні розглянути і як таке оцінити. Просте визнання цього не має нічого спільного ні з культурним песимізмом, ні з оптимізмом, бо затьмарення світу, втеча богів, руйнування Землі, скупчення людей у маси, підозра та ненависть до всього творчого вже досягло по всій Землі такого масштабу, що такі дитячі категорії, як песимізм та оптимізм давно стали смішними» [4, с. 118].

Химерність буття, європейський нігілізм, метафізика цінностей – глибина цих питань у філософії М. Гайдеггера проходить через аналіз творчості Ф. Ніцше. М. Гайдеггер визначає специфічний підхід Ф. Ніцше до християнства, яке зробило моральність консервативною категорією, і постійно до неї апелює, спирається на вимоги Бога. Такий підхід до моральності, до відмежовування добра від зла давно вже прогнів, як затяганий одяг, тож у такому контексті воно або не має відношення до цінностей людської екзистенції, або саме поняття «цінність» варто визначати лише як категорію, суще, за яке хапається людина, що неспроможна взяти на себе відповідальність і визнати свою волю до влади як базову в *Dasein* власного існування. Продовжуючи думку Ф. Ніцше, М. Гайдеггер визначає, що цінності знецінюються, але це відбувається не з позиції самостійності процесу, а як феномен. Цінності як феномен виймаються людьми з «буття у світі», і світ стає знеціненим. Нігілізм як явище знецінення цінностей не виникає як некерований акт, нігілізм загострює проблему оцінювання, визначення «верховних цінностей» більш, ніж будь-які інші явища, більш, ніж пастор церкви, що закликає до існування в межах певних цінностей. Нігілізм виймає цінності з метою покладання нових, адже сучасне людство не сприймає у власному *Dasein* старі цінності, відірвані від сьогодення. Одночасно крайній нігілізм може отримати розмах повного знецінення *Dasein*, без можливості пошуку інших «верховних цінностей», і тоді падіння у кролячу нору знецінення може бути безупинним. М. Гайдеггер вважає, що Ф. Ніцше розумів цю загрозу безупинності, коли Ніщо буття розкриється у всій своїй темряві жахиття.

Тож, нігілізм – не однозначне поняття. «Є нігілізм і нігілізм. Нігілізм – не тільки процес знецінення верховних цінностей, не є він і просто вилученням цих цінностей. Вже вкладання цих цінностей у світ є нігілізм. Знецінення цінностей завершується не поступовим зменшенням цінностей на зразок струмочка, що вичерпується в піску; нігілізм завершується вилученням цінностей, примусовим усуненням цінностей» [5, с. 88]. Намагання усунути від нігілізму без переоцінки цінностей має зворотний процес.

Християнство Ф. Ніцше, на думку М. Гайдеггера, сприймається як нові тлумачення платонізму з переосмисленням світу ідей та пригніченості реального «тут-буття», а саме платонізм веде сучасну культуру до нігілізму. Тож панування нігілістичних

настроїв у європейській цивілізації не є дивиною. Християнство вступає у суперечність само із собою, коли намагається усунути від нігілізму, і врешті посилює його. «В обрії розмірковування над нігілізмом «перевертання» платонізму приймає інше значення. Це не просто майже механічна заміна однієї пізнавально-теоретичної точки зору, точки зору платонізму, на іншу, позитивістську. «Перевертання» платонізму передусім означає повалення надпочуттєвого як ідеалу. Суше, тобто те, що є, не може оцінюватися відповідно до того, що повинно бути або може бути» [6, с. 81]. У платонізмі Бог розкривається як суцільний творець суцільного, він творить суцільні ідеї, прагне єдності ідей, тож допускає існування тільки однієї ідеї для однієї речі. Але такий Бог, що розуміється Ф. Ніцше як Абсолют і творець усіх чистих ідей, тобто цінностей, явно не відповідає уявленням філософа щодо сутності Бога. Цей Бог, що знайшов притулок у християнстві, є не тільки і не скільки творцем суцільного, він намертво прив'язаний до моралі, до диференціації добра від зла, як творець він уже давно все створив і більш не вмішується у справи сотворіння. У християнстві Бог займає позицію судді, як творець Декалогу він ревно слідкує за виконанням законів, карає тих, хто став на шлях зла, підтримує праведних. Такий моральний Бог – мертвий, він давно вже заслуговував на смерть. Він сотворив добро, але не захистив буття від зла, буття поглиблено темрявою зла. Християнство навіть не в змозі виправдати Бога щодо проникнення у світ зла. Християнство стало релігією печалі, а християнський Бог задихнувся в моралі, яку люди нав'язали йому і за слідування якій постійно чекали винагороди, як дитина, що очікує солодощі від батьків за зразкову поведінку. Християнський Бог – це Бог релігії, а боги всіх релігій рано чи пізно вмирають, залишається тільки божественне місце, яке посідає новонароджений Бог. Тобто Бог як цінність зберігається в бутті людей, але Бог як уявлення існує тільки в Dasein окремої особистості. І вже тут виникає дисонанс між істиною цінністю Бога та божественною оболонкою раціональної метафізики християнства.

Перезавантаження цінностей, яке провів у своїх роботах Ф. Ніцше, підкреслило сморід трупу морального Бога, сутність якого століттями залишалася недосяжною холодною зіркою в небі, а християнська мораль, ієрархія цінностей – незмінно панівними феноменами вір'янина. «М. Гайдеггер підкреслює при цьому, що ніцшевська критика богослов'я не тотожна критиці віри, що можна вести суперечку з історичним християнством, але не вступати в боротьбу з християнським духом. «Забуття буття», яке стало результатом розвитку метафізики як онтології і вчення про два світи, на думку М. Гайдеггера, дістало своє вираження в словах Ф. Ніцше «Бог мертвий», де дивовижно чітко постає неможливість християнської філософії. Оскільки метафізика має теологічний відбиток, її кінець, знецінення найвищих цінностей повинні мати теологічні наслідки. Разом з істинним, потойбічним світом метафізики діє і його причина – Бог, вся дієва сила. Слова «Бог мертвий» означають: надчутливий світ позбувся своєї дієвої сили і не подає вже ознак життя. Прийшов кінець метафізики – для Ф. Ніцше це вся західна філософія, зрозуміла як платонізм» [2, с. 90–91]. Проте зі смертю Бога морального залишається запитання щодо Бога, адже якщо Бог не є суще, тоді в площині буття залишається лише Ніщо. Чи може бути Бог – Ніщо, чи він є тим, що знаходиться поза буттям. Християнство слідом за юдаїзмом ставило Бога в основі буття, Бог отримував статус Творця світу, проте творець світу – це хоч і суще над суцільним, все рівно залишається суцільним. Суцільне є рівноправним Ніщо в бутті. Визнати те, що не є Богом – його головним опонентом – дияволом, не позбавляє пекучої проблеми рівноправності. Рівноправність властива зороастризму, але дуалізм Зороастра, як його розуміє М. Гайдеггер у творчості Ф. Ніцше вже давно зайшло за обрій [6, с. 141]. Цей

дуалізм як камінь спотикання замикає християнську метафізику в кільце постійного бігу від теодицеї до визнання природи Бога не тільки як Абсолюту добра. І М. Гайдеггер не знаходить розв'язання цієї проблеми у філософії Ф. Ніцше, проте слідом за співвітчизником виступає проти визнання Бога вищою цінністю в системі християнської метафізики. Постановка питання щодо онтології Бога, а не онтології цінностей варто визнавати фундаментом оновленої християнської метафізики. Але це питання знов повертає до питання про сенс буття.

У власному бутті людина накопичує досвід, і цей досвід може відрізнятись, а здебільшого й відрізняється від базових постулатів християнства щодо цінностей і моралі. Прагнення до інтерпретації цінностей М. Гайдеггер порівнює зі знаками на машині. Ці знаки вказують сторонньому очевидцю, який шлях обере водій машини, куди він буде повертати [3, с. 99]. Цей знак схоплюється очевидцем як «відсилання» водія машини до певного шляху, але разом із тим знак хоча і вказує сторонньому на можливість тлумачення цього знаку на користь вибору якогось конкретного шляху, перетворюється на здійснення процесу «відсилання», не може виступати засобом «відсилання». Цей знак не може мати онтологічну структуру знаку як засобу корисності. Він просто трактується на користь вибору одного чи іншого шляху, проте сам по собі не є корисним. Урешті-решт водій може помилково включити поворот або передумати і змінити маршрут. Отже, цінності, визначені християнством як знаки протилежності (добро на противагу злу, любов на противагу ненависті, віра на противагу безвір'я) ще не можуть трактуватися як засіб корисності.

Зло, як і добро, з точки зору М. Гайдеггера, вже від самого початку входить у Dasein людини, а не виникає десь за порогом «тут-буття». Зло є сутність Dasein, але не це робить людину злою, зло – частина уміння-бути злим, як і добро – частина уміння-бути добрим. Моє зло – це не є зло буття, це є можливість бути злим у «тут-бутті». Саме мої злі вчинки є рефлексією на можливість уміння-бути злим іншим. «Зло не перед-знаходиться як якась абстрактна можливість, яка потім якимось «актуалізовано» здійснюється. Ні, уміння бути злим уже спочатку належить моєму вмінню-бути, тобто моєму Dasein. Це означає, що й за інших способів уміння-бути я завжди, і з самого початку є моє уміння бути злим. Це вміння вже присутнє, воно конкретно, як те, що належить моєму Dasein уміння бути, яке потім, за певних обставин може виповнитися в тілесному чи духовному відношенні до того, що зустрічається» [7, с. 238–239]. Фактично М. Гайдеггер визнає зло, що спочатку вже є в «тут-бутті» людини, але робити висновок щодо злої природи людини все одно, що з'єднувати разом давньогрецький термін «сущє» та середньовічне його співвідношення з поняттям «природа». Це знову відходить від базового питання філософії «Чому є сущє, а не ніщо», бо якщо в бутті є і сущє, і ніщо, то в «тут-бутті» людини є й добро, і зло. Людина вмє-бути злою, хоча це не позбавляє її можливості вмєти-бути доброю.

Отже, метафізичне вимірювання цінностей, моралі, добра, зла відбувається в «тут-бутті» кожної окремої людини. Базове питання філософії «Чому є сущє, а не ніщо» приводить до питання щодо буття. Саме визначення буття ще у давньогрецькій філософії було спотворено християнськими мислителями, що прагнули поставити філософію на службу теології, ухопити «бога за бороду», коли людина міцно тримається за сущє і не звертає увагу на буття. Формування ціннісних орієнтацій для християнина призвело до обмеження Бога моральністю, що врешті призвело християнство до курсу нігілізму.

У статті ми зупинились тільки на кроках мислення М. Гайдеггера, проте, щоб осмислити підняте питання метафізичного виміру моралі, цінностей у майбутньому, варто дослідити вплив філософії М. Гайдеггера на філософію постмодерну.

Список використаної літератури

1. Бибихин В.В. Ранний Хайдеггер: Материалы к семинару. Москва: Институт философии, теологии и истории св. Фомы, 2009. 536 с.
2. Смельяненко Г.Д. Фундаментальна онто-теологія Мартина Гайдеггера. Мультиверсум. Філософський альманах. 2014. Вип. 1 (129). С. 87–98.
3. Хайдеггер М. Бытие и время; пер. с нем. В.В. Бибихина. Харьков: Фолио, 2003. 503 с.
4. Хайдеггер М. Введение в метафизику; пер. с нем. Н.О. Гучинской. Санкт-Петербург: Высшая религиозно-философская школа, 1998. 302 с.
5. Хайдеггер М. Европейский нигилизм. Хайдеггер М. Время и бытие: Статьи и выступления; пер. с нем. Москва.: Республика, 1993. С. 63–176
6. Хайдеггер М. Ницше. Санкт-Петербург: Владимир Даль, 2006. Т. 1. 608 с.
7. Хайдеггер М. Цолликоновские семинары; пер. с нем. И. Глухова. Вильнюс: ЕГУ, 2012. 406 с.
8. Хайдеггер М. Что такое метафизика?; пер. с нем. В.В. Бибихина. 2-е изд. Москва: Академический Проект, 2013. 288 с.

DASEIN OF HUMAN IN THE SITUATION OF THE METAPHYSICAL MEASUREMENT OF VALUES, MORALITY, EVIL IN THE PHILOSOPHY OF M. HEIDEGGER**Anna Savonova**

*Lugansk regional Institute of postgraduate pedagogical education,
Department of education management
Gagarin str., 111, 93408, Severodonetsk, Ukraine*

The metaphysical dimension of spiritual and ethical categories in M. Heidegger's philosophy of through the correlation of the question of being, existing, "here-being" is examined in the article. Attention is paid to the nihilistic tendencies of Christianity as the destruction of the constancy of the moral God and the hierarchy of values. It is noted that the measurement of values and the problem of the ontological immersion of good in the system of divine creation in the philosophy of Christianity lead to the closure of the situation of measurement on the essence.

Key words: Dasein, existing, being, values, nihilistic, evil, moral God.